

Puddelrasene (toypuddel – dvergpuddel – mellompuddel – stor puddel) er generelt sunne og friske raser både fysisk og psykisk .

Norsk Puddelkubb og Sunnhetsutvalget arbeider for å hjelpe og rettlede oppdretteres avls arbeid slik at man kan fortsetter å lage sunne og funksjonsfriske hunder!

I mange år har vi hatt anledning til å : Røntge hunder for HD og AA.

Vanlig øyelysning i forbindelse med PRA og andre øye sykdommer. Kneleddsundersøkelse for å fastslå evt. patella lux og grad, alt dette er viktige hjelpemidler i vårt avlsarbeide.

Den forholdsvis nye gentesten fra USA vedr. prcd-PRA sier evt. at den er fri for dette PRA-genet (det finnes flere). Gentesten må brukes som et verdifullt tilleggs verktøy i avlsarbeidet. Den må aldri bli noe mer en del av en helhetlig vurdering av om denne hunden skal brukes i avl. Et sertifikat på at hunden er fri for prcd-PRA-gen er i seg selv ikke et kvalitetsstempel, men en opplysning om at denne hunden ikke har det genet som gir nettopp denne sykdommen. En genetisk test vil være et viktig supplement i mange tilfeller, og den åpner for muligheter vi før ikke hadde, men husk den sier ingenting om de ca. 50 000 andre genene hunden har! Alt er arvelig – både de friske genene og de som gir sykdom – og det nedarves 50% fra både mor og far. Noen få sykdommer kjenner vi til hvordan nedarves, men stort sett er det et stort puslespill – nedarves det ressesivt eller er genet dominant? Noe er genotyp (de egenskaper hunden bærer) og noe er fenotyp (det vi ser) – så kommer spørsmålet om hva er nedarvet og hva er miljøfaktor (ytre påvirkning)? Uansett kommer en godt på vei men en stor dose sunn fornuft, ikke avl på syke hunder og ikke doble på ”feil”/sykdommer. Se forøvrig klubbens avlskrav/retningslinjer.

Glem aldri å se på hele hunden hvis du skal avle.

Under vil vi belyse en del sykdommer som kan forekomme:

SA - SEBACEOUS ADENIT

Er en hudsykdom som vi ser litt økning av på dagens storpuddler. Det som skjer er at talg-kjertlene i huden slutter å fungere. Huden tørker inn og pelsen faller av. Tegn på SA hos puddel er at bla flassete pels og håravfall. Fargen kan forandre seg. Behandling er ikke kurerende, men ubehag lindres med behandling av kremer / oljer og salver. Det er en plagsom immunsvikt-sykdom. SA har en ressesiv nedarving. Begge foreldrene til det syke dyret har genet.

ADDISON

Binyresvikt – evt. svikt i hypofysen eller svikt i produksjon av hormoner i binyrebarken. Det fører til for lite kortisonproduksjon (et hormon). Arvegangen er usikker og diagnosen blir oppdaget gjennom blodprøver. Symptomene er at hunden blir slapp, slutter å spise og ofte blir ”stressa” og forandrer gemytt. Hundene er som regel så syke at de må bæres inn til dyrlegen. Ofte dør hundene fordi immunforsvaret er dårlig. Blir diagnosen stilt og riktig medisinerings (kortison) gitt, kan hundene leve til de blir gamle. Addison mener man har en ressesiv nedarving. Begge foreldrene til det syke dyret har genet.

EPILEPSI

Epilepsi er en sykdom som bygger på unormale utladninger i hjernen, hvilket gir symptomer i form av epileptiske anfall. Foruten regulære kramper kan epileptiske anfall ytre seg i form av øyeblikk med fravær og/eller adferds-forandringer hos hunden. Man pleier å inndele epilepsi i to former. Den mest alminnelige er primær (idiopatisk) epilepsi, som ikke har noen påviselig grunn. Den menes at være arvelig.

Ved den andre formen, sekundær epilepsi, finnes det en grunn til anfallene, som f.eks. hjerneskada, vann i hodet, hjernehinne-betennelse, glykosebrist, forgiftning, skader i lever eller nyrer etc. Det kan være en mengde forskjellige årsaker til at en hund får epileptiske anfall. Det vanskelige ligger i å avgjøre, om det dreier seg om primær (arvelig) epilepsi eller om anfallene skyldes skade eller sykdom. Diagnosen primær epilepsi stilles ved å utelukke alle andre mulige årsaker. Der finnes dog visse kjennetegn på primær epilepsi. Den starter oftest mellom 6 måneder og 3 års alderen, samt at hannhunder oftere rammes enn tisper. Dessuten kommer anfallene særlig når hunden er rolig og hviler ut etter anstrengelser. Hos tisper kommer anfallene ofte før og under løpetid.

HD - HOFTELEDDSDYSPLASI

Hofteleddsdysplasi (HD) er en utviklingsfeil i hofteleddene som kan angå ett eller begge hofteledd. Defekten består i at hofteskålen og lårhodet ikke passer til hverandre. Det dannes sekundærforandringer rundt leddet i form av forkalkninger. Det kan også oppstå unormal slitasje inne i hofteleddet, som igjen kan gi unormale trykkbelastninger på deler av leddet. Deler av leddbrusken kan slites bort og erstattes av beinvev i kroppens forsøk på å reparere de skadene som har oppstått. Det finnes ulike grader av denne defekten - og hofteleddene graderes etter følgende skala: fri (A, B), svak (C), middels (D) eller sterk (E) grad av HD.

PRA - PROGRESSIV RETINAL ATROFI

Symptomene på PRA er at man først merker redusert syn i mørket og etter hvert nattblindhet. Dette kommer av at PRA først affiserer netthinnens staver som er de cellene som oppfatter det svake lyset i skumring og demring, og ellers når lysforholdene er dårlige. Redusert synsoppfatning fører til at øyet prøver å utnytte lyset best mulig ved hjelp av pupilldilatasjon, som betyr at hunden får store pupiller som ikke engang trekker seg sammen i sterkt lys. Dette, sammen med en økt refleks på netthinnen, fører til at hunden i spesielle lysforhold får skinnende øyne i grønt eller gult. Siste fase i denne utviklingen er blindhet. I tillegg opptrer sekundær katarakt (grå stær), som følge av PRA. Utviklingen av sykdommen etablerer seg med redusert syn mellom 2-5 års alder. Utviklingen til blindhet tar vanligvis 1-3 år, slik at hunden som regel vil bli blind ved 3-8 års alder. PRA medfører ikke smerte eller annet ubehag i øyet. PRA nedarves recessivt og begge foreldrene må være bærere eller syke for at sykdommen skal slå ut. Det finnes ingen behandling for PRA.

GENTEST PÅ PRCD TYPEN AV PRA

Man kan nå gjennom Optigen teste på genet til PRCD typen på PRA. Testen gir svar på om hunden er fri for, bærer av eller affisert av PRA.

Resultatene er følgende: Normal/Clear: Fri, kommer ikke til å utvikle PRCD typen av PRA.

Carrier: Bærer, men kommer ikke til å utvikle PRCD typen av PRA. Affected: Kommer til å utvikle PRCD typen av PRA.

FEILSTILTE ØYENHÅR

Øyenhår som ikke vokser ut fra normal plass vil vende direkte inn mot øyets slimhinne og hornhinne og skape irritasjon. Symptomene varierer etter de feilstilte cilienes retning. Forøket tåreflod, sammenknipning av øyelokkene og hornhinnebetennelse er vanlige symptomer ved slike tilstander. I alvorlige tilfeller kan det oppstå dype sår i hornhinnen og betennelse i regnbue-hinnen.

KATARAKT

Det finnes tre typer katarakt:

Juvenil katarakt: som man blir født med – arvelig.

Congenital (Ungdoms) katarakt:

Denne er et problem da de begynner å se dårlig som veldig unge og blir blinde.

Senil katarakt. Normal på gamle hunder, de får et blåskjær i øynene – ikke arvelig.

ENTROPION

Entropion kommer ofte av anatomiske avvikelser i hodets utforming spesielt ved øyelokket. Innrulling av nedre øyelokkskanter. Dette er ofte smertefullt og kan føre til skade av hornhinnen. Det finnes en bra operasjons-metode.

LEG-PERTHES

Dette er en hoftesykdom som kommer oftest i 4-11 mnd alder. Defekten sitter i lårhodet og benvevet smuldrer opp. Symptomene er halting og smerte og hunden opparbeider seg ingen muskulatur i låret. Forandringen ses på røntgen før 1 års alder. Dette kan opereres.

PATELLALUXATION /KNELEDDSFEIL

Kneleddsfeil kan komme av fugene til senene som holder kneskålen på plass er for grunn slik at kneskålen glir ut og havner på indre side av leddet. På noen hunder er kneleddsfeilen så graverende at leddet alltid ligger feil. Hos andre kan det hende at leddet hopper ut av stilling og må ”kneppes” tilbake på plass igjen.

